

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΜΟΝΟ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΦΙΛΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Από την αποτυχία των συνομιλιών της Νέας Υόρκης τον περασμένο Γεννάρη, το Κυπριακό βρίσκεται σε μια επικίνδυνη στασιμότητα. Επικίνδυνη γιατί ο χρόνος περνά και οι δυνατότητες επαφών ανάμεσα στις δυο κοινότητες γίνονται ολοένα και μικρότερες. Κι' αυτό χωρίς να παραγνωρίζονται οι κίνδυνοι που γεννούν οι περίοδοι απραξίας...

Και όμως .... οι συμφωνίες κορυφής του 77-79 και όλα τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών ήταν τέτοια που έδιναν την ευκαιρία στους Κυπρίους να εργαστούν για μια ενωμένη πατρίδα. Γιατί προνοούν για μια Δικαινοτική Ομόσπονδη Δημοκρατία και αποκλείουν την διχοτόμηση και την ένωση.

Αποτελεί πιά κοινοτυπία να λέγεται ότι "τα ψηφίσματα δεν λύουν το Κυπριακό". Και όμως έτσι έχουν τα πράγματα. Το Κυπριακό εκτός από διεθνές πρόβλημα είναι και πρόβλημα σχέσεων ανάμεσα στις δυο μεγάλες κοινότητες της Κύπρου, τους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους. Και όσο αυτές οι σχέσεις δεν βελτιώνονται, το Κυπριακό δεν πρόκειται να λυθεί. Όσο αφελές είναι να ισχυριστεί κανείς ότι το Κυπριακό θα λυθεί μόλις βελτιωθούν οι σχέσεις των δυο κοινοτήτων, άλλο τόσο αφελές είναι να υποθέσει κανείς ότι μπορούμε να μιλούμε για βιώσιμη λύση του Κυπριακού αν δεν προηγηθεί σημαντική βελτίωση στις σχέσεις των δυο κοινοτήτων.

Οι σχέσεις ανάμεσα στις δυο κοινότητες

Από το 1958 που ξέσπασαν οι πρώτες διακοινοτικές ταραχές, οι δυο κοινότητες οδηγούνται σε ολοένα μεγαλύτερη αποξένωση η μία από την άλλη, σε σημείο που να είναι σήμερα - ιδιαίτερα οι νεότερες γενιές - σχεδόν άγνωστες μεταξύ τους και εν πολλοίς, εχθρικές. Και τούτο γιατί μεγάλο μέρος του πληθυσμού δεν έχει έρθει σ'επαφή ενώ παντοιοτρόπως καλλιεργείται και εμπεδώνεται από τις δυο κοινότητες για την άλλη το στερεότυπο του ανταγωνιστή, αν όχι του εχθρού.

Η διαφορετική εθνική κουλτούρα και η διαφορετική πολιτιστική κληρονομιά κάθε μιας από τις δυο κοινότητες, χρησιμοποιήθηκαν από τους εθνικιστές για να σπρώξουν τη μια εναντίον της άλλης, με αποτέλεσμα τη σύγκρουση, τη βία, το αίμα. Από το 1974 που έγινε η Τουρκική εισβολή, οι δυο κοινότητες ζούν σε εντελώς διαφορετικούς κόσμους, αφού ορθώθηκε ανάμεσα τους το διαχωριστικό τείχος και οι "συμμαχίες" αναζητήθηκαν ή κατέληξαν σε "εθνικά" πλαίσια.

Ομοσπονδιακό Κράτος

Στην Κύπρο θεωρητικά όλοι υποστηρίζουν την Ομοσπονδία. Τα πολιτικά κόμματα, οι οργανώσεις, οι οργανωμένοι φορείς. Όμως στην πράξη, μερικοί τουλάχιστον από αυτούς τους φορείς την υπονομεύουν. Είτε γιατί στην πραγματικότητα δεν την πιστεύουν σαν στόχο, είτε γιατί δεν έχουν συνειδητοποιήσει τί συνεπάγεται η αποδοχή της.

Έτσι ακολουθούν πολιτική που δεν γεφυρώνει το χάσμα ανάμεσα στις δυο

κοινότητες και που απομακρύνει ουσιαστικά το ένα συστατικό μέρος της μελλοντικής Κυπριακής Ομοσπονδίας από το άλλο, συνηγορούντων σαυτό του χρόνου και της "απόστασης", ανύπαρκτης με την έννοια του χώρου, πολύ υπαρκτής απο ψυχικής/συναίσθηματικής πλευράς. Γιατί η καλλιέργεια κλίματος φανατισμού και αντιπαράθεσης ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους, ο στενόμυαλος εθνικισμός, τα ρατσιστικά κηρύγματα, δεν φέρνουν πιο κοντά τον στόχο της Ομοσπονδίας. Ενισχύουν τους θιασώτες της διχοτόμησης και της διπλής ένωσης. Τον κ. Ντεκτάς και τους ομοίους του στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα.

Ομοσπονδιακό κράτος μπορεί να εγκαθιδρυθεί και να λειτουργήσει, μόνο αν οι πολίτες του έχουν εμπιστοσύνη μεταξύ τους. Αν βλέπουν ο ένας τον άλλο σαν εχθρό, αν παραμένουν προσηλωμένοι σε "μητέρες πατρίδες" αντί να αναζητήσουν τα κοινά ενοποιητικά μεταξύ τους στοιχεία, το χάσμα ανάμεσα τους θα μεγαλώνει και οι δυνατότητες για ενοποίηση της Κύπρου και συστέγαση των δυο κοινοτήτων σε ένα κράτος θα μειώνονται ολοένα και περισσότερο.

Τα κοινά ενοποιητικά στοιχεία πρέπει να αναζητηθούν στη συνειδητοποίηση της Κύπρου σαν πατρίδας για όλους τους Κυπρίους και στην ανάγκη να εργαστούν μαζί, οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι για την οικοδόμηση ενός κοινού μέλλοντος. Το κοινό αυτό μέλλον δεν μπορεί να διασφαλιστεί αν δεν ομαλοποιηθούν οι σχέσεις ανάμεσα στις δυο κοινότητες. Κάποια ενθαρρυντικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση είχαν γίνει τον περασμένο χρόνο με τις επισκέψεις μελών συνδικαλιστικών, επαγγελματικών και άλλων οργανώσεων στην άλλη πλευρά του διαχωριστικού τείχους και τη διοργάνωση ενός αριθμού κοινών εκδηλώσεων και φυσικά και της Κίνησης Ελληνοκυπρίων/Τουρκοκυπρίων για ανεξάρτητη ομόσπονδη Κύπρο. Δυστυχώς μετά την αποτυχία των συνομιλιών της Νέας Υόρκης και τα γεγονότα στο οδόφραγμα όλα σταμάτησαν. Αυτοί που θέλουν τις δυο κοινότητες ξεκομμένες τη μια από την άλλη είχαν μια σημαντική επιτυχία...

Στην ουσία όμως, η έλλειψη επαφών φέρνει πιο μακριά την ομοσπονδιακή λύση και την ενωμένη πατρίδα και επιταχύνει την επαρχιοποίηση της κατεχόμενης Κύπρου κάτι που διαφαίνεται ολοένα και πιο καθαρά. Δεν μπορεί να υπάρξει ομοσπονδία ανάμεσα σε κοινότητες άγνωστες μεταξύ τους, ανάμεσα σε ανθρώπους που δεν διατηρούν καμιά επαφή. Γιατί η ομοσπονδία προϋποθέτει συνεργασία ανάμεσα στις δυο κοινότητες σε πολλά θέματα, κάποιες κοινές δραστηριότητες, υπηρεσίες προς όλους τους πολίτες της χώρας, φορείς για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων και πολλά άλλα. Η συνεργασία αυτή δεν μπορεί να επιβληθεί ξαφνικά "εκ των άνω" από τα Ηνωμένα Έθνη ή από οποιονδήποτε άλλο σαν μέρος μιας λύσης. Θα έλθει μόνο σαν αποτέλεσμα μιας περιόδου νέας αλληλογνωριμίας και συνεργασίας ανάμεσα σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, σαν επιλογή ελεύθερων ανθρώπων. Αν η συνεργασία αυτή δεν υπάρξει, και αν συνεχίσει ο υπερτονισμός των διαφορών στη γλώσσα, την θρησκεία, την κουλτούρα, θα ενισχύονται οι σωβινιστές στην προσπάθεια τους να αποδείξουν ότι στην Κύπρο κατοικούν δυο λαοί που για να ζήσουν σε ειρήνη πρέπει να έχει ο καθένας τον δικό του χώρο, το δικό του κράτος, κάτι που επιδιώκει και προβάλλει πιο έντονα τελευταία ο κ. Ντενκτάς, και οι αρνητές της ομοσπονδίας.

Η γραμμή της ΕΟΚ

Ο Δυτικογερμανός υφυπουργός εξωτερικών Χέλμουτ Σιαίφερ που επισκέφθηκε πρόσφατα την Κύπρο είχε υπογραμμίσει την ανάγκη για βήματα οικοδόμησης

εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δυο κοινότητες και την προώθηση ενός αισθήματος κυπριωτισμού τόσο των Ελληνοκυπρίων όσο και των Τουρκοκυπρίων, γιατί πρώτα είναι πολίτες της Κύπρου και μετά μέλη διαφορετικών πολιτιστικών και θρησκευτικών κοινοτήτων.

Είναι κανένας που αμφιβάλλει ότι αυτή είναι η σωστή γραμμή για λύση του Κυπριακού; Είναι κανένας που αμφιβάλλει ότι έξω από αυτή τη γραμμή υπάρχει μόνο η διαίρεση και η διχοτόμηση; Ίσως μόνο οι υπερεθνικιστές της Κύπρου που δεν θα βρουν την εισήγηση του Γερμανού υφυπουργού αρκετά "πατριωτική" ...

Ο κ. Σιαίφερ δήλωσε επίσης ότι "η Κύπρος μπορεί να μπει στην ΕΟΚ μόνο σαν μια ενωμένη χώρα". Το περιεχόμενο της δήλωσης είναι καθαρό. Η ΕΟΚ δεν πρόκειται να δεχτεί την Κύπρο διαιρεμένη και να αναλάβει το βάρος της λύσεως του πολιτικού της προβλήματος. Αυτό είναι δουλειά των δυο κοινοτήτων της Κύπρου που πρέπει να εργαστούν μαζί για να το πετύχουν. Είναι μια διάσταση του Κυπριακού που είναι αμφίβολο αν έχει προβληματίσει όσο θα έπρεπε. Ασφαλώς δεν έχει προβληματίσει τους φανατικούς που ζουν στο δικό τους κόσμο, θεωρούν προδοσία τις επαφές με την άλλη πλευρά και περιμένουν "από μηχανής θεούς" τα Ηνωμένα Έθνη ή την ΕΟΚ να λύσουν το Κυπριακό.

Πάνω απ'όλα Κύπριοι

Κανένας δεν μπορεί να παραγνωρίσει ότι οι δυο βασικές κοινότητες στην Κύπρο έχουν διαφορετική εθνική καταγωγή και κάθε κοινότητα είναι δικαιολογημένη να είναι υπερήφανη για τις εθνικές της καταβολές, την κουλτούρα, την ιστορική της διαδρομή. Δεν πρέπει όμως οι Κύπριοι να επιτρέψουν σ'αυτές τις διαφορές να οδηγήσουν στην ολοκληρωτική διάλυση της χώρας τους. Αρκετές καταστροφές έχουν επισυμανθεί μέχρι σήμερα στο όνομα ακριβώς αυτών των διαφορών. Οι κάτοικοι αυτής της χώρας πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι πριν και πάνω από όλα είναι Κύπριοι.

Και στην Ευρώπη υπάρχουν πολυεθνικά κράτη. Η Ελβετία στην οποία κατοικούν κοινότητες με Γερμανικές, Γαλλικές και Ιταλικές καταβολές. Το Βέλγιο, στο οποίο υπάρχουν επίσης δυο βασικές κοινότητες Γαλλικής και Φλαμανδικής καταγωγής. Δεν διανοήθηκαν όμως ποτέ τους οι Βέλγοι ή οι Ελβετοί να βάλουν την "εθνική καταγωγή" ή την οποιανδήποτε πολιτιστική συγγένεια πάνω από την σημερινή τους πατρίδα και τα συμφέροντα της. Γι'αυτό και οι χώρες αυτές ζούν σε ειρήνη, αναπτύσσονται, ευημερούν, ενώνονται για να σχηματίσουν μεγαλύτερες κοινότητες και κράτη - Βλέπε ΕΟΚ -. Ενώ ο λαός της Κύπρου τους παρακολουθεί καθηλωμένος από τη διχοτομημένη μικρή του χώρα και λανθασμένα περιμένει από τους ξένους να του λύσουν το πρόβλημα και να επανενώσουν την πατρίδα του.

Επανένωση της Κύπρου μόνο από τους Κύπριους

Τα Ηνωμένα Έθνη με τις αποφάσεις τους μπορούν να βοηθήσουν στην εξεύρεση λύσης. Το ίδιο επίσης η ΕΟΚ ή κάποιες άλλες χώρες που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της παγκόσμιας πολιτικής. Δεν μπορούν όμως όλοι αυτοί να επιβάλουν την συνύπαρξη. Δεν μπορούν να βρουν καμιά μαγική φόρμουλα που να ενώσει σε ένα λειτουργήσιμο ομόσπονδο κράτος δυο

εχθρικές μεταξύ τους κοινότητες που η κάθε μια τραβά τον δικό της δρόμο. Δεν μπορούν να επιβάλουν την λύση, δεν μπορούν να ενώσουν την Κύπρο σε ένα κράτος. Αυτό μόνο οι Κύπριοι μπορούν να το κάνουν, που θα πρέπει να εργαστούν πρώτα για την άρση της καχυποψίας, την επαναπροσέγγιση και την συνεργασία ανάμεσα στις δυο κοινότητες. Η Ομοσπονδιακή λύση με ενωμένη πατρίδα, μόνο σαν αποτέλεσμα μιας τέτοιας διαδικασίας ομαλοποίησης σχέσεων μπορεί να έλθει.

Νεοκυπριακός Σύνδεσμος